

Nr 243.

Av herr **Näsgård m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård.

I proposition nr 51 har Kungl. Maj:t föreslagit vissa ändringar i bestämmelserna angående statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård. Sålunda har förordats att inkomstgränsen för rätt till bidrag skall fastställas med ledning av den taxerade inkomsten enligt den statliga inkomstbeskattningen mot tidigare det beskattningsbara beloppet. Såsom villkor för statsbidrag skall gälla, att djurägarens till statlig inkomstskatt taxerade inkomst icke överstiger 2 500 kr. Vidare har förmögenhetsgränsen höjts till 30 000 kr. skattepliktig förmögenhet.

Den ändring som föreslagits i fråga om inkomstgränsen innebär en försämring för särskilt barnfamiljerna jämfört med nu tillämpade grunder. Ur den synpunkten måste det anses vara rättvist att såsom veterinärstyrelsen förordat den taxerade inkomsten ökas med viss summa för varje barn. Det är icke riktigt att liksom departementschefen avvisa en dylik utformning av bidragssystemet under hänvisning till tillkomsten av de allmänna barnbidragen. Detta argument vore hållbart, om barnbidragen täckte de verkliga merkostnaderna för barnen, men så är ingalunda fallet. Vi finna det därför vara nödvändigt ur rättvisesynpunkt att hänsyn till antalet barn tages vid fastställandet av inkomstgränsen.

Vad beträffar frågan vilken högsta taxerade inkomst skall berättiga till statsbidrag är enligt vår mening 2 500 kr. en för låg summa. En taxerad inkomst på 2 500 kr. motsvarar för äkta makar de skattefria ortsavdragen på lägsta dyrortsgrupp, i vilken endast ett fåtal kommuner äro placerade, och i högre ortsgrupper äro skatteavdragen för makar större än denna summa. Det innebär att gift djurägare som villkor för statsbidrag överhuvud icke skall äga beskattningsbar inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt. Det torde vara uppenbart att denna behovsprövning är alltför snäv för att tillfredsställa rimliga anspråk på rättvisa.

Det förtjänar i detta sammanhang framhållas att inkomstgränsen för bidrag vid lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader föreslagits till en högsta beskattningsbar inkomst av 400 kr. Även denna gräns måste betraktas som låg, men den är dock gynnsammare än som föreslagits som villkor för statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård. Beträffande andra so-

ciala förmåner, som komma även tätorternas invånare och inkomsttagare tillhörande stadsnäringsarna till del, har inkomstgränsen satts väsentligt högre. Sålunda har föreslagits att inkomstgränsen för rätt till fria barn- och husmodersresor liksom vid moderskapshjälp bör bestämmas till 4 000 kr. beskattningsbar inkomst. När det gäller familjebostadsbidragen höjes dessutom nämnda gräns med 1 000 kr. för varje barn utöver två. Med hänsyn till dessa exempel kan det inte vara riktigt att när det gäller statsbidragen till lindring i kostnaderna för sjukvård och djursjukvård för mindre bemedlade tillämpa en avsevärt strängare behovsprövning.

I princip vilja vi ansluta oss till vad länsstyrelsen i Västerbottens län skriver beträffande behovsprövningen i sitt remissvar över veterinärstyrelsens förslag. Länsstyrelsen framhåller: »Principiellt borde kostnaden för den enskilde för anlåtande av statliga organ icke i så hög grad som nu är fallet vara beroende av bostadsorten. De merkostnader, som vållas av avstånden, böra utjämnas med allmänna medel oberoende av den enskildes ekonomi och samhällsställning».

Det synes vidare enligt vår mening vara inkonsekvent att fastställa olika grunder för statsbidrag till lindring i kostnaderna för sjukvård för mindre bemedlade patienter på landsbygden och för djursjukvård för mindre bemedlade djurägare. Då länsstyrelserna utbetala och kontrollera de av provinsialläkare och veterinärer insända räkningarna, vore det en arbetsbesparande förenkling att samma villkor gällde för bägge slagen av bidrag. Detta framstår som önskvärt även ur den synpunkten att klientelet i viss utsträckning består av samma personer. Över huvud taget är det inte att betrakta som en nackdel att vederbörande själva kunna räkna ut huruvida de äro berättigade till en social förmån. Folk i gemen torde ha svårt att inse att inkomstgränsen i ena fallet fastställs med ledning av den taxerade inkomsten och i andra fallet med ledning av den beskattningsbara inkomsten.

Från det parti vi företräda har tidigare avlämnats en motion, vari yrkas att inkomstgränsen när det gäller statsbidrag till lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader skall sättas till 1 000 kr. beskattningsbar inkomst för ensamstående och för familjer utan barn under 16 år. För familjer med barn bör inkomstgränsen höjas med 500 kr. för varje barn, så att högsta beskattningsbara inkomsten för familjer med 1 barn blir 1 500 kr., för familjer med 2 barn 2 000 kr. o. s. v. För att nå bättre överensstämmelse böra enligt vår mening grunderna för statsbidrag till lindring i mindre bemedlade djurägares sjukvårdskostnader utformas på samma sätt. Inkomstgränsen bör sålunda gå vid en beskattningsbar inkomst av 1 000 kr. för ensamstående och familjer utan barn och höjas med 500 kr. för varje barn i familjer med barn under 16 år.

Kostnaderna för ett på sådant sätt utformat bidragssystem torde komma

att stiga i jämförelse med det i propositionen föreslagna. Det ställer sig emellertid svårt att avgöra hur stor ökningen blir, innan erfarenhet vunnits om verkningarna av de nya bidragsreglerna. I avvaktan härpå och då anslaget har karaktären av förslagsanslag torde det vara tillräckligt att höja nämnda anslag till 600 000 kr. för budgetåret 1949/50.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 51 måtte besluta dels att för rätt till statsbidrag fastställa högsta beskattningsbara inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt till 1 000 kr. för ensamstående och familjer utan barn under 16 år samt att nämnda summa ökas med 500 kr. för varje barn för familjer med barn under 16 år, dels att anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kr. till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård för budgetåret 1949/50.

Stockholm den 9 mars 1949.

Bernhard Näsgård. *Gust. E. Andersson.* *Gunnar Lodenius.*

Lars E. Andersson. *S. G. W. Wahlund.* *Karl Persson.*

Fritiof Karlsson. *Ivar Nilzon.* *Otto Niklasson.*

Jones Erik Andersson. *Ivar Persson.*
